

Delo ☆ torek,
27. avgusta 1996

VSE BOLJ PRILJUBLJENI PANDOLO

Kako so župani z Obale sredi Izole zbijali klinček

Župani Kopra, Izole in Pirana so se v tako imenovanem srednjeveškem baseballu pomerili proti ekipi Baštardov - Kdo je zmagal na izolskem Velikem trgu?

IZOLA, 26. avgusta - »Pandolo, pandolo zero.« je zakričal izolski župan dr. Mario Gasparini, udaril s polmetrsko palico po plošči, zalučal lesen klinček v zrak in ga skušal s palico odbiti čim dlje v igrišče na izolskem Velikem trgu. Točno opoldne ali eno uro prej. Najvišji, najlepši in najbolj mirni župan. Če bi snemali kavbojski film, bi jim rekli: Dobri, slabi in umazani (The Good, The Bad And The Ugly).

Župani treh občin slovenske Istre so privolili v povabilo izolskega turističnega društva in v okviru prireditve ob izolskem Ribiškem prazniku zaigrali staro istrsko igro - pandolo, ki se tod vse bolj uveljavlja prav po zaslugi koprškega Caprisa, društva za oživiljanje starega Kopra. Menda so se pandolo igrali že stari Rimljani, sicer pa podobne igra poznajo povsod po svetu. Malce spominja na baseball in mu za lažje prepoznavanje pravijo »srednjeveški istrski baseball«.

Nekako je podoben tudi zbijanju kozice, stari slovenski pastirski igri, ali pa tolminski »svinko biti«. Bistvo igre je, da napadalec v zraku s palico (maco) zadene 12 centimetrov dolg količek ali klinček (pandolo) in ga čez glavo treh obrambnih igralcev (števílo je kot naročeno za tri župane iz slovenske Istre) skuša poslati čim globlje v igrišče. Od tod naprej se stvari zapletajo. Obrambni igralci lahko lovijo klinček, ga z vso močjo lučajo nazaj proti bazi in tako ena ali druga ekipa osvaja prostor v igrišču in dobiva točke. Natančnejša pravila in opis zanimive igre so z zgodovino vred boljše popisani v knjižici Pandolo, ki jo je pripravil in napisal Franko Hmeljak, član prej omenjenega društva Capris. Novost, ki so jo vpeljali v zadnjem letu, je, da morajo prvi od treh obrambnih igralcev nositi posebno zaščitno masko. Saj je pred časom enemu od igralcev klinček (pandolo) zbil zob. Če namreč igralcu uspe pravilno udariti, lahko lesen količek poleti tudi s 50 kilometri na uro in v takih primerih postane nevaren za igralce in gledalce.

Včasih so morali poraženci na hrbtih nositi zmagovalce do določene trga ali dela ulice. To in zakravanje je bil najpogostejši sestavni del »nagrade« zmagovalcem. Tokrat so šli župani, ki so bili seveda poraženi, samo na pijačo. Premagala jih je ekipa Baštardi (Rado Testen, Valter Palčič in Franko Baruca) iz Kopra. Sicer pa je zdaj v posebni ligi, ki so jo osnovali v Kopru, že 30 ekip iz Istre, med njimi tudi štiri iz hrvaškega dela Istre.

usmerjenih političnih strank, so s svojimi udarci ciljali bolj desno. Morda so imeli pri tem kakšne politične razloge, toda taktika se jim ni obnesla. Igro na osrednjem izolskem trgu, tik ob mandraču, so izgubili. Treba jim je seveda priznati, da so se dobro držali in kar nekaj časa klubovali izkušeni koprski ekipi pandolierov. Pričakovali so namreč, da bodo nastopili proti ekipi treh

županov hrvaške Istre, vendar so se ti zadnji hip opravičili. Nekateri niso mogli zaradi dopustov, drugi pa zaradi vročih političnih razprtij v Istri.

Letošnji Ribiški praznik je uspel bolj kot dosedanji, ne samo zaradi pandola, ki so ga zaigrali župani, niti zaradi zastoj piva, ki so ga točili na Velikem trgu. Bolj zaradi rib, ki so jih letos zares pekli na stojnicah in celo na ribiških ladajah, in prijetnejšega ozračja. Praznik so prvič popestrili z ognjemtom, ta je trajal sicer le 11 minut, toda več kot 20 tisoč obiskovalcev (v cncm samcm dnevu, praznik pa je trajal ves teden) je bilo prijetno presenečenih.

Besedilo in foto:
BORIS SULIGOI

Aurelio Juri, ki je sicer vnet košarkar, je dokazal, da mu niti pandolo ni tuj in da ima kar precej izkušenj. Toda, včasih je treba imeti tudi

Izolski župan dr. Mario Gasparini je tekmo vzel na lahkó, saj je nastopil kar v čevljih. Na tekmo je prišel z dopusta, ki ga preživlja v hribih.

Franku Fičurju pravijo tudi najlepši župan z Obale. Izkazal se je v obrambni igri. Prav dobro se mu je poznalo, da je pred kratkim opravil izpit za črni pas v karateju.

»Biti predsednik borze ni najbolj Ryden z nasmehom, in verjetno lahko pregovori borzne članice na celni švedske borze in post je na celni švedske borze članice postovnanju. Stockholmska borza je uvedla daljnisko poslovanje (re je srednikom brez poslovanje v elektronskem prključku. Leta 1989 se je borza odločila za zgolj elektronsko poslovanje, leta 1993 pa je postala mednarodna borza tako, da je uvedla članstvo na daleč (remote membership). Ker je bila ta borza prva s tako novostjo, ima danes kljub srednji velikosti največ članov na daljnem, od vseh borz v Evropi. Takošen način poslovanja omogoča posebna direktiva Evropske unije in vse več borz izkorišča novo možnost. Deutsche Börse iz Frankfurtu je vzpostavila daljniskanske dostope v Londonu, Amsterdamu, Parizu in Zürichu ter ima 44 članic na daleč. Finančni posredniki (banke) lahko trgovanje osredotočijo na eno borzo, ne da bi se s tem izpostavili tveganju. Na tak način se je del finančne moči in vpliva, ki so ga imele borze, preselil na finančne posrednike, ki imajo sedaj možnost izbrati, prek katere borze bodo

NAVAJATI
EVROPSKE BORZE

na	najnižji
180	1.4763
11	107,55
129	0,6418
140	1,1891
150	5,0459
164	1,6553
168	1505,45
104	30,274
134	10,3872
07	124,85
101	6,5580
174	6,3915
171	5,7045
346	4,4785
70	151,50
196	1,6160
129	235,55
709	1,37
925	0,7907
751	1,2718
18,9	387,3
5,29	5,21

Župane je premagala ekipa Baštardi iz Kopra. Organizatorji so poskrbeli tudi za tekmovalne majčke županov, na katere so natisnili njihove karikature. Škoda je le, da nastopa niso izvedli zvečer, ko se je v Izoli trio obiskovalcev. Čez dan so si tekmo ogledali samo naključni sprehajalci ob izolskem mandraču.